

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

**Procedury zgłaszania podejrzenia oraz
podejmowania interwencji w sytuacji
zagrożenia bezpieczeństwa dziecka,
funkcjonujące w
*Publicznym Przedszkolu nr 5
„Tęczowa Piątka” w Zdzeszowicach***

PREAMBUŁA

Mając na uwadze, że dziecko wymaga szczególnej opieki i troski, w tym właściwej ochrony prawnej, zarówno przed, jak i po urodzeniu, został stworzony niniejszy dokument, by zapewnić wychowankom Publicznego Przedszkola nr 5 „Tęczowa Piątka w Zdieszowicach harmonijny rozwój w atmosferze bezpieczeństwa, akceptacji i szacunku. Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników przedszkola i rodziców, jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Kierując się dobrem dzieci pracownicy placówki dążą do ich wszechstronnego rozwoju z poszanowaniem ich praw. Pracownicy placówki traktują dziecko z szacunkiem oraz uwzględniają jego potrzeby. Pracownicy placówki, realizując te cele, działają zgodnie ze swoimi kompetencjami, obowiązującym prawem oraz przepisami wewnętrznymi placówki. Zasady zawarte w Polityce ochrony dzieci przed krzywdzeniem i zapewniania im bezpieczeństwa mają służyć zarówno dzieciom, rodzicom jak i pracownikom przedszkola.

Standardy ochrony małoletnich to zbiór zasad, które pomagają tworzyć bezpieczne i przyjazne środowisko w szkołach, przedszkolach i innych placówkach działających na rzecz dzieci. W placówce, która spełnia standardy ochrony dzieci:

1. nie pracują osoby mogące zagrażać bezpieczeństwu dziecka,
2. wszyscy pracownicy wiedzą, jak rozpoznawać symptomy krzywdzenia dziecka oraz jak podejmować interwencję w przypadku podejrzenia, że dziecko jest ofiarą przemocy - w placówce lub w rodzinie,
3. wszystkie dzieci dowiadują się, jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami - w realnym świecie oraz w internecie,
4. wszystkie dzieci mają stały dostęp do informacji, gdzie szukać pomocy w trudnych sytuacjach życiowych,
5. rodzice dowiadują się, jak wychowywać dziecko bez przemocy i uczyć je zasad bezpieczeństwa.

Rozdział I

OBJAŚNIENIE TERMINÓW

1. **Pracownikiem Publicznego Przedszkola nr 5 "Tęczowa Piątka"** jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub umowę cywilno-prawną.
2. **Dyrektor to Dyrektor Publicznego Przedszkola nr 5 "Tęczowa Piątka"**
3. **Nauczyciel to Nauczyciel Publicznego Przedszkola nr 5 "Tęczowa Piątka"**- osoba posiadającą potwierdzone osobiste predyspozycje i kompetencje, poparte odpowiednim kierunkowym

wykształceniem wyższym oraz przygotowaniem pedagogicznym i zawodowym do nauczania formalnego w oświacie zatrudnione na podstawie umowy o pracę lub umowę cywilno-prawną.

4. **Pomoc nauczyciela to pomoc nauczyciela w Publicznym Przedszkolu nr 5 "Tęczowa Piątka"**, jest ona pracownikiem niepedagogicznym, zatrudnionym na podstawie umowy o pracę, wykonującym czynności o charakterze technicznym i porządkowym.
5. **Wolontariusz to wolontariusz Publicznego Przedszkola nr 5 "Tęczowa Piątka"** – osoba, która dobrowolnie i bez wynagrodzenia podejmuje działania na rzecz przedszkola.
6. **Dzieckiem** jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia. Do Publicznego Przedszkola nr 5 "Tęczowa Piątka" uczęszczają dzieci w wieku 2,5-6 lat.
7. **Opiekunem dziecka** jest osoba uprawniona do reprezentowania dziecka, w szczególności jego przedstawiciel ustawowy (rodzic/ opiekun prawny) lub inna osoba uprawniona do reprezentowania na podstawie przepisów szczególnych lub orzeczenia sądu. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzina zastępcza.
8. **Zgoda rodzica / opiekuna prawnego** oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców/ opiekunów prawnych dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami, należy poinformować rodziców/ opiekunów prawnych o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinno-opiekuńczy.
9. **Przez krzywdzenie dziecka** należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika Publicznego Przedszkola nr 5 "Tęczowa Piątka" lub jego rodziców/opiekunów oraz jego zaniedbywanie.

Krzywdzeniem jest:

- a) Przemoc fizyczna- to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu, groźba uszkodzenia ciała, zmuszanie do jedzenia, do picia alkoholu, zmuszanie do prac fizycznych. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne.
- b) Przemoc emocjonalna - to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać, nadopiekuńczość .
- c) Przemoc seksualna - to angażowanie dziecka w aktywność seksualną przez inną osobę. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm).
- d) Zaniedbywanie - to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań,

schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego.

10. **Osoba odpowiedzialna za Procedury Standardów Ochrony Małoletnich** to, wyznaczony przez Dyrektora pracownik sprawujący nadzór nad realizacją Standardów Ochrony w przedszkolu.
11. **Zespół Interwencyjny** - zespół powoływany przez Dyrektora w przypadku zaistnienia krzywdzenia dziecka. W skład zespołu wchodzi: osoby odpowiedzialne za Standardy ochrony małoletnich, psycholog bądź pedagog, nauczyciele z grupy dziecka, dyrektor, pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka.
12. **Dane osobowe dziecka** to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

Rozdział II

PERSONEL – ZATRUDNIENIE I ZAANGAŻOWANIE PRACOWNIKÓW W CELU ZAPOBIEGANIA KRZYWDZENIA DZIECI.

1. Rekrutacja pracowników w placówce odbywa się według zasad, które obejmują: ocenę przygotowania kandydatów do pracy z dziećmi- kwalifikacje i predyspozycje kandydatów oraz rekrutację pracowników obsługi i administracji zgodnie z kwalifikacjami. Placówka uzyskała informacje z Krajowego Rejestru Karnego o pracownikach (gdy jest to dozwolone przepisami obowiązującego prawa).
2. Wszyscy pracownicy (nauczyciele, pracownicy obsługi i administracji szkoły) złożyli oświadczenia dotyczące niekaralności lub toczących się wobec nich postępowań karnych lub dyscyplinarnych za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego – w przypadkach, gdy prawo nie zezwala na pozyskanie informacji z KRK.
3. Dyrektor placówki wymaga od wszystkich pracowników złożenia oświadczenia o niekaralności za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz o niekaralności za przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego lub toczących się postępowań karnych lub dyscyplinarnych w tym zakresie.
4. Rozpoczynając pracę w Publicznym Przedszkolu nr 5 „Tęczowa Piątka” wszyscy członkowie personelu, w tym wolontariusze oraz praktykanci przechodzą szkolenie w zakresie ochrony dzieci obejmujące zapoznanie z obowiązującą w placówce Standardami Ochrony Małoletnich.
5. Wszyscy członkowie personelu placówki zostali przeszkoleni w zakresie symptomów krzywdzenia dzieci oraz w zakresie odpowiedzialności prawnej pracowników placówki, zobowiązanych do podejmowania interwencji, procedury Niebieskiej Karty oraz innych niezbędnych procedur bezpieczeństwa.

6. Pracownicy placówki mają łatwy dostęp do danych kontaktowych lokalnych placówek, które zajmują się ochroną dzieci oraz zapewniają pomoc w nagłych wypadkach (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia, poradnie itp.)
7. Wszyscy nauczyciele zostali przeszkoleni w zakresie zjawiska przemocy rówieśniczej oraz metod i narzędzi działań profilaktycznych oraz interwencyjnych. Nauczyciele na bieżąco korzystają z pomocy pedagoga specjalnego / psychologa w realizacji wyżej wskazanych zasad Standardów.
8. Wszyscy pracownicy placówki są zapoznani z Polityką i Standardami Ochrony Małoletnich przyjętymi w placówce w formie szkolenia, a nowi pracownicy w ciągu miesiąca od dnia nawiązania stosunku pracy.
9. Wszyscy Pracownicy są zobowiązani do przeszkolenia jak rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci w zakresie właściwym dla sprawowanych funkcji i stanowiska nauczyciela czy innego pracownika w placówce. W oparciu o tę wiedzę, doświadczenie i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i objawy krzywdzenia dzieci.
10. Każdy Pracownik, który zauważy lub podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone zobowiązany jest zareagować, w sytuacji koniecznej udzielić pierwszej pomocy.
11. Wszyscy Pracownicy są zobowiązani do zapoznania się z art. 1 pkt 92 ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. (Dz.U.2022.2600) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 października 2023 r. Dotyczącym odpowiedzialności prawnej wobec podejrzenia o popełnieniu przestępstwa. Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych dowiedziały się o krzywdzeniu dziecka lub mają inne informacje z tym związane są zobowiązane do zachowania tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
12. Pracownicy zobowiązani są do troski o bezpieczeństwo małoletnich zgodnie ze swoimi kompetencjami oraz obowiązującym prawem.

Rozdział III

PROCEDURY BEZPIECZNYCH RELACJI PERSONEL - DZIECKO

Celem tego rozdziału jest ustalenie zasad panujących w przedszkolu w zakresie bezpiecznego kontaktu z dzieckiem, samoobsługi, higieny, posiłków oraz stosowania kar i nagród.

Bezpośredni kontakt z dziećmi

1. Pracownicy zobowiązani są do odnoszenia się z szacunkiem do dziecka wydając dziecku polecenia rzeczowo, jasno i konkretnie.
2. Pracownicy zobowiązani są do spokojnego tłumaczenia dziecku oraz rozmowy z dzieckiem z pozycji dziecka (kontakt wzrokowy).

3. Personel pamięta, że pierwszymi i głównymi wychowawcami dzieci są rodzice/opiekunowie prawni, szanuje ich prawa oraz wspomaga w procesie wychowania.
4. Pracownicy traktują każde dziecko indywidualnie, starając się rozumieć jego potrzeby i wspomagają jego możliwości.
5. Poprzez działania pedagogiczne i własną postawę, wspomagają dziecko w procesie integralnego rozwoju oraz czynią je współuczestnikiem i współtwórcą tego procesu.
6. Stosunek pracowników do dziecka cechuje: życzliwość, wyrozumiałość i cierpliwość, a jednocześnie stanowczość i konsekwencja w stosowaniu ustalonych kryteriów wymagań.
7. Pracowników obowiązuje obiektywizm, bezinteresowność i sprawiedliwość w traktowaniu każdego dziecka bez względu na okoliczności.

Posiłki, samoobsługa, higiena, ochrona zdrowia

1. **Posiłki** - dzieci są zachęcane do spożywania posiłków. Jedzą samodzielnie lub w razie potrzeby przy pomocy dorosłego. Posiłki są spożywane razem, o stałych porach. Podczas posiłków dzieci nie bawią się jedzeniem oraz sztućcami, siedzą przodem do stołu. Dzieci podczas posiłków nie są zmuszane do ich konsumpcji.
2. **Czynności higieniczne** - w przedszkolu są wdrażane dzieciom zasady dbania o higienę : dzieci myją ręce przed posiłkami, po powrocie z podwórka, po skorzystaniu z toalety, malowaniu, lepieniu. Wszystkie grupy myją zęby. Dzieci powinny być samodzielne w załatwieniu swoich potrzeb fizjologicznych. Nauczyciel, pomoc nauczyciela, woźna nadzoruje czynności higieniczne i w razie potrzeby pomaga małym dzieciom (mycie rąk, korzystanie z toalety, czyszczenie nosa). Personel pomaga małym dzieciom (za ich zgodą) w ubieraniu i rozbieraniu się. Dbając o zapewnienie dziecku komfortu psychicznego i fizycznego, w przypadku zabrudzenia się (moczem, kałem, wymiocinami lub inne) dziecko jest myte i przebierane w suche ubranie przez personel pomocniczy. Dzieci uczone są w przedszkolu dbałości o ład i porządek swojego otoczenia. Pracownicy nadzorują dzieci w zakresie utrzymywania porządku w swoich salach i pomagają im w tych czynnościach (porządkowanie zabawek i kącików po zabawie).
3. **Ochrona zdrowia** - do Publicznego Przedszkola nr 5 „Tęczowa Piątka” przyprawdane są tylko dzieci zdrowe. Po długo trwającej lub zakaźnej chorobie rodzic zobowiązany jest przedstawić wychowawcy zaświadczenie od lekarza o możliwości uczęszczania do przedszkola.
 - Pracownicy Publicznego przedszkola nr 5 ”Tęczowa Piątka” nie podają dzieciom żadnych leków.
 - Gdy dziecko źle się poczuje w ciągu dnia, wychowawca jest zobowiązany do zapewnienia dziecku ustronnego miejsca do odpoczynku i zawiadamia o tym fakcie rodziców.

- Rodzice powinni niezwłocznie odebrać źle czujące się dziecko z przedszkola.
- W przypadku zaistnienia wszawicy lub innych pasożytów przedszkole powiadamia rodziców, którzy mają obowiązek wykonania zabiegów całkowicie eliminujących pasożyty.
- Rodzice są zobowiązani o poinformowaniu przedszkola w przypadku każdej choroby zakaźnej ich dziecka. Ukrywanie lub bagatelizowanie choroby jest niedopuszczalne i naraża zdrowie pozostałych dzieci.
- Sale, w których przebywają dzieci są stale wietrzone, odkurzane i myte przez personel do tego zobowiązany, a środki służące czystości zabezpieczone przed dziećmi.

Zajęcia, zabawa i odpoczynek

1. **Wspólna aktywność** - dzieci są zachęcane i motywowane do udziału w proponowanych formach i rodzajach aktywności. Zajęcia i zabawy są dostosowane do możliwości i wieku dzieci. Wszelkie ograniczenia dzieci (zdrowotne, wynikające z uprzedzeń czy nieśmiałości) są uwzględniane i akceptowane. W trakcie zabaw i zajęć opiekę nad dzieckiem sprawuje nauczyciel lub osoba dorosła przez niego wyznaczona, która jest pracownikiem przedszkola. Przedstawiciele firm i instytucji, mający kontakt z dziećmi (np. teatryki, koncerty, wycieczki, spotkania) są sprawdzani pod względem wiarygodności.
2. **Odpoczynek** - w Publicznym Przedszkolu nr 5 "Tęczowa Piątka" jest wyznaczona pora, w której odbywa się odpoczynek. Dzieci 2,5 - roczne, 3 i 4 letnie odpoczywają na leżaczkach. Nie są zmuszane do spania, lecz są do odpoczynku zachęcane (słuchanie bajek, muzyki relaksacyjnej). Nawyki dzieci związane ze snem i zasypianiem są uwzględniane i respektowane. Dzieci starsze mają możliwość krótkiego odpoczynku, wyciszenia się, a jego sposób zależy od wychowawcy grupy (odpoczynek na poduszkach, słuchanie bajki muzycznej lub czytanej).
3. **Spacery, wycieczki, zabawy na powietrzu** - osoby obce nie mają wstępu do ogrodu przedszkola. Nauczyciele sprawują ciągły nadzór i opiekę nad dziećmi. Otoczenie przedszkola w trakcie pobytu dzieci na powietrzu jest monitorowane przez nauczycieli i personel pomocniczy.

Rozdział IV

PROCEDURY INTERWENCJI W PRZYPADKU STWIERDZENIA KRZYWDZENIA DZIECKA

I. Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

1. Pracownicy Publicznego przedszkola nr 5 „Tęczowa Piątka” posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci.

2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownicy zwracają się do osoby odpowiedzialnej za realizację standardów ochrony dzieci, która podejmuje rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.
3. Pracownicy monitorują sytuację i dobre samopoczucie dziecka.
4. Wszyscy pracownicy przedszkola w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę w przypadku gdy widzą:
 - A. Przemoc fizyczną czyli między innymi:
 - popychanie, szarpanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami.
 - B. Przemoc psychiczną czyli między innymi:
 - poniżanie, upokarzanie, ośmieszanie, wyzywanie, wyśmiewanie, odtrącanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikty dorosłych, wytykanie z powodu odmienności.
 - C. Wykorzystanie seksualne czyli naruszenie sfery intymnej dziecka,
 - zmuszanie do oglądanie nagich osób, robienie zdjęć lub filmów z udziałem dziecka bez odzieży.
 - D. Zaniedbywanie czyli:
 - niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych dziecka lub nie respektowanie jego podstawowych praw (niedożywienie, ubiór nieadekwatny do pory roku zaniedbanie higieniczne, pozostawianie na dworze bez opieki w godzinach wieczornych i nocnych, nie dbanie o higienę snu i odpoczynku, nie posyłanie dziecka do szkoły, nie zapewnia dziecku opieki lekarskiej).

2. Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia

Gdy zauważono przypadek krzywdzenia dziecka interwencja powinna mieć charakter niezwłoczny.

Nauczyciel:

- wnikliwie obserwuje dziecko: jego wygląd, zachowania, prace plastyczne, zabawy,
- w przypadku stwierdzenia podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji osobie odpowiedzialnej za Standardy ochrony dzieci lub Dyrektorowi placówki.

Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony małoletnich:

- informuje dyrektora o stwierdzeniu podejrzenia krzywdzenia dziecka, informuje opiekunów dziecka o podejrzeniu,
- sporządza opis sytuacji przedszkolnej i rodzinnej dziecka na podstawie rozmów z dzieckiem, nauczycielami, wychowawcą i rodzicami/notatka służbowa/,
- opracowuje Plan Pomocy dziecku zawierający wskazania dotyczące:

1. podjęcia przez instytucję działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji;
2. wsparcia, jakie placówka oferuje dziecku- pomoc psychologiczno-pedagogiczną;
3. skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.

W trudnych sytuacjach / zaniechywanie o dużym nasileniu lub dokonanie przestępstwa wobec dziecka/ zostaje powołany **Zespół Interwencyjny** d/s pomocy dziecku, w skład którego wchodzi psycholog, wychowawcy dziecka, Dyrektor, osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony małoletnich.

Zespół Interwencyjny:

- weryfikuje dane dostępnymi sposobami: wywiad terapeutyczny, rozmowa z opiekunami, badanie psychologiczne, analiza wytworów dziecka, skierowanie na badanie medyczne,
- opracowuje Indywidualny Plan Pomocy, który jest przedstawiany opiekunom dziecka przez osobę odpowiedzialną za Standardy ochrony dzieci w przedszkolu z zaleceniem współpracy przy jego realizacji,
- wdraża zaplanowane działania i monitoruje sytuację- osoba odpowiedzialna za Standardy.

W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, powołanie zespołu jest obowiązkowe. Zespół interwencyjny zaprasza opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować opiekunom zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia. Z przebiegu spotkania sporządza się protokół.

Dyrektor:

- przeprowadza rozmowę z opiekunami dziecka na temat jego krzywdzenia lub zaniechywania. Uświadamia rodzicom/ opiekunom prawnym skutki takiego postępowania dla dalszego rozwoju dziecka. Przedstawia też regulacje prawne związane z tą sytuacją oraz etapy dalszego postępowania placówki, w przypadku, gdy nie nastąpi zmiana w złym traktowaniu dziecka. Informuje opiekunów dziecka o obowiązku placówki polegającym na zgłoszeniu podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinno-opiekunowy). W rozmowie powinien uczestniczyć psycholog.
- gdy dotychczasowe działania nie przynoszą pozytywnych efektów dyrektor powiadamia jednostkę pomocy społecznej lub sąd rodzinny,
- powiadamia też policję i prokuraturę oraz podejmuje decyzję o objęciu rodziny „Niebieską Kartą”/ przypadek krzywdzenia dziecka/.

Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji, do której zostało skierowane zawiadomienie.

4. Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka przez pracownika przedszkola

- osoba będąca świadkiem sytuacji krzywdzenia dziecka powiadamia o incydencie osobę odpowiedzialną za Standardy lub bezpośrednio dyrektora placówki,
- dyrektor przeprowadza rozmowę z pracownikiem, zarządza jego obserwację,
- w przypadku powtórzenia się sytuacji pracownik otrzymuje nagane,
- jeżeli ponownie dojdzie do krzywdzenia dyrektor zawiadamia policję lub prokuraturę.

5. Procedury postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka przez kolegów

- osoba będąca świadkiem sytuacji zgłasza problem wychowawcy grupy,
- wychowawca przeprowadza rozmowę z dzieckiem krzywdzonym, a także z krzywdzającymi,
- wychowawca powiadamia rodziców obu stron,
- w przypadku powtórzenia się incydentu powiadomiony zostaje dyrektor, który zwołuje radę pedagogiczną, na której zostaje ustalony plan dalszych działań oraz uruchomiona "Procedura postępowania z dzieckiem agresywnym",
- dla zwiększenia skuteczności interwencji należy zaangażować również psychologa, który da pozytywne wsparcie, ukierunkuje, jak radzić sobie w trudnych sytuacjach, jak reagować na krzywdzenia, komu zgłaszać, gdy do niego dochodzi.
- W przypadku, gdy istnieje podejrzenie krzywdzenia dziecka, zgłoszone przez opiekunów dziecka lub pracowników przedszkola, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.
- Wszystkie dokumenty sporządzone zgodnie z procedurą interwencji w przypadku stwierdzenia krzywdzenia dziecka załącza się do dokumentacji pobytu dziecka w przedszkolu.
- Wszyscy pracownicy przedszkola i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych pozyskały informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział V

SPOSÓB DOKUMENTOWANIA I ZASADY PRZECHOWYWANIA UJAWNIONYCH LUB ZGŁOSZONYCH INCYDENTÓW LUB ZDARZEŃ ZAGRAŻAJĄCYCH DOBRU MAŁOLETNIEGO

1. Wszelkie zdarzenia zagrażające dobru małoletniego będą dokumentowane każdorazowo w notatce służbowej,
2. Notatkę służbową z przebiegu zdarzenia sporządza Dyrektor placówki bądź obecny nauczyciel.
3. Wszelkie notatki, zawiadomienia do Sądu opiekuńczego, policji innych służb będą przechowywane w dokumentacji Publicznego Przedszkola nr 5 w Zdieszowicach
4. Każdorazowo o wszelkich zdarzeniach zagrażających dobru małoletnich na terenie Publicznego Przedszkola nr 5 w Zdieszowicach będzie powiadomiony Dyrektor placówki.

Rozdział VI

ZASADY UDOSTĘPNIANIA RODZICOM I DZIECIOM STANDARDÓW DO ZAPOZNANIA SIĘ Z NIMI I ICH STOSOWANIA

1. Dokument „Standardy Ochrony Dzieci/Małoletnich” jest dokumentem Publicznego Przedszkola nr 5 „Tęczowa Piątka” w Zdieszowicach ogólnodostępnym dla personelu placówki, rodziców oraz ich dzieci.
2. Nauczyciele mają obowiązek zapoznania dzieci ze Standardami oraz omówienia ich w taki sposób, aby uczniowie mogli go zrozumieć niezależnie od wieku.

Rozdział VII

ZASADY DOSTĘPU DZIECI DO INTERNETU

1. W Publicznym Przedszkolu nr 5 dzieci nie mają samodzielnego dostępu do Internetu.
2. Nauczyciel ma obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
3. W placówce organizowany jest Dzień bezpiecznego internetu, podczas którego dzieci profilaktycznie są ostrzegane przed zagrożeniami wynikającymi z korzystania z Internetu.
4. Dzieci podczas korzystania z urządzeń multimedialnych jak Interaktywny Dywan, czy Tablica multimedialna pozostają pod nadzorem nauczyciela.
5. Materiały dydaktyczne pobierane z Internetu przez nauczyciela są przez niego szczegółowo sprawdzane i kontrolowane.

Rozdział VIII

MONITORING STOSOWANIA STANDARDÓW

1. Dyrektor Publicznego przedszkola nr 5 „Tęczowa Piątka” wyznacza nauczyciela/wicedyrektora/pedagoga specjalnego jako osobę odpowiedzialną za Standardy ochrony małych dzieci
2. Osoba, o której mowa w punkcie poprzedzającym, jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Standardów, za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów oraz za proponowanie zmian w Procedurach.
3. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony małych dzieci w przedszkolu, przeprowadza wśród pracowników przedszkola, raz na rok, ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów.
4. W ankiecie pracownicy przedszkola mogą proponować zmiany Standardów. Osoba o której mowa w pkt. 1, dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników placówki ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje Dyrektorowi przedszkola.
5. Dyrektor, w porozumieniu z Radą Pedagogiczną przedszkola, wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom przedszkola nowe brzmienie Procedur.

Rozdział IX

KODEKS BEZPIECZNYCH RELACJI DZIECKO - DZIECKO

Zasady bezpiecznych relacji dziecko - dziecko z Publicznym Przedszkolem nr 5 w Zdzeszowicach

1. Traktowanie kolegów/koleżanki z należyтым szacunkiem.
2. Słuchanie innych, gdy mówią, nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają.
3. Pamiętanie, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, jeśli nie naruszają one dobra osobistego innych osób.
4. Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa obowiązujących w przedszkolu (nie narażanie innych na niebezpieczeństwo).
5. Rozwiązywanie konfliktów w sposób pokojowy:
 - Wyciszenie się, zatrzymanie niepotrzebnych kłótni
 - Słuchanie co mówi druga osoba, jakie są jej odczucia, czego ona oczekuje i podsumowanie
 - Wymyślenie rozwiązania, które będzie satysfakcjonujące dla obu stron.
6. Nie pozostawianie obojętnym gdy komuś dzieje się krzywda, informowanie o tym nauczyciela lub dyrektora.
7. Zakaz bicia, szturchania, popychania ani w jakikolwiek sposób naruszania integralności fizycznej innego dziecka.

8. Szanowanie przestrzeni intymną swoich kolegów i koleżanek. 10. Nie wolno Ci wyśmiewać, obgadywać, ośmieszać, zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać innych uczniów.
9. Nie wypowiadanie się w sposób obraźliwy o rodzicach kolegów i koleżanek.
10. Nie używanie wulgaryzmów.
11. Szanowanie rzeczy osobiste i mienia kolegów/koleżanek.

Rozdział X

PLAN WSPARCIA MAŁOLETNIEGO PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA – SCHEMAT POSTĘPOWANIA.

1. Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu jego krzywdzenia opracowuje zespół powołany przez dyrektora PP5. W jego skład mogą wchodzić: koordynator d.s. Standardów ochrony małoletnich, specjaliści (psycholog, pedagog w rejonie swojego działania),
2. Plan wsparcia wdrażany jest w każdej sytuacji krzywdzenia małoletniego, tj. w szczególności w sytuacji niewymagającej szybkiej interwencji jak i w przypadku bardziej skomplikowanym (np. dotyczącym wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu), tj. pracy Zespołu Interwencyjnego.
3. Strukturę planu wsparcia stanowi, m.in.:
 - Karta zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia dziecka:
 - Diagnoza, w tym charakterystyka doznanej krzywdy (rodzaj doznanej krzywdy, okoliczności doznanej krzywdy, stopień naruszenia prawa, stopień zagrożenia bezpieczeństwa dziecka – w obszarze zdrowia, życia, rozwoju); analiza dostępnej dokumentacji, np. wyniki rozmów, wyniki obserwacji (zachowanie, wygląd)
 - Cel wsparcia, tj. zapewnienie specjalistycznego wsparcia dziecka udzielanie systematycznej/ okresowej pomocy np. psychologicznej, terapeutycznej; wdrożenie działań mających przywrócić równowagę emocjonalną dziecku, wzmacnianie poczucia jego własnej wartości; wspieranie rodziców/opiekunów,
 - Zasoby wewnętrzne PP 5 (dyrektor, zespół psychologów/pedagogów, zespół interwencyjny, rodzice/opiekunowie prawni dziecka) oraz źródła zewnętrznego wsparcia małoletniego (np. sąd rodzinny, kurator sądowy, policja, placówki doskonalenia nauczycieli, służba zdrowia, MOPS/GOPS; organizacje pozarządowe działające na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem itp.).
 - Harmonogram działań, który uwzględnia: zakres wsparcia (wynika ze zdiagnozowanych w różnych obszarach indywidualnych potrzeb rozwojowych, edukacyjnych oraz psychofizycznych małoletniego – ofiary krzywdzenia); wymiar godzin i okres, w jakim będzie udzielane wsparcie (zależy od doświadczanych przez małoletniego skutków krzywdy oraz zaobserwowanych efektów wsparcia w okresie ich monitorowania).
 - Formy wsparcia, m.in.: praca indywidualna z małoletnim; zespołowa (warsztaty rozwojowe, zajęcia grupowe), bezpośrednia rozmowa z małoletnim (prowadzona przez psychologa/pedagoga).
 - Metody, m.in.: analiza dokumentacji związanej z sytuacją małoletniego.

- Ocena efektywności udzielanego wsparcia, tj. ocena adekwatności udzielonego wsparcia do zdiagnozowanych potrzeb małego – ofiary krzywdzenia.

Rozdział XI

SYTUACJA DZIECI ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI

Pod pojęciem dziecka ze **specjalnymi potrzebami edukacyjnymi** trzeba rozumieć zarówno dzieci, które posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, jak i te, które mają trudności w realizacji standardów wymagań programowych, wynikające ze specyfiki ich funkcjonowania poznawczo-percepcyjnego (niższe niż przeciętne możliwości intelektualne, a także dysleksja, dysgrafia, dysortografia, dyskalkulia), zdrowotnego (dzieci przewlekle chore) oraz ograniczeń środowiskowych (dzieci emigrantów, dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo).

Dzieci ze Specjalnymi potrzebami edukacyjnymi to :

- Dzieci z niepełnosprawnością intelektualną
 - Dzieci niewidomi i słabo widzący
 - Dzieci niesłyszący i słabo słyszący
 - Dzieci z autyzmem
 - Dzieci z niepełnosprawnością ruchową
 - Dzieci z chorobami przewlekłymi
 - Dzieci z ADHD
 - Dzieci z poważnymi zaburzeniami w komunikowaniu się
 - Dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się
 - Dzieci niedostosowani społecznie, zagrożeni niedostosowaniem społecznym
 - Dzieci wybitnie zdolni
1. Aby rozpoznanie sił i ograniczeń dziecka było możliwe, konieczne jest w Publicznym Przedszkolu nr 5 zgromadzenie o nim rzetelnej wiedzy, z wykorzystaniem różnych źródeł:
 - informacji i zaleceń zawartych w opinii/orzeczeniu – właściwe rozumienie zaleceń jest podstawą do prawidłowego organizowania procesu dydaktycznego;
 - informacji przekazywanych przez rodziców – oni mają najpełniejszą wiedzę dotyczącą rozwoju dziecka
 - informacji specjalistów – cenna może być wiedza pochodząca zarówno od psychologa, pedagoga, w tym pedagoga specjalnego, logopedy, lekarza (pediatry bądź innego specjalisty), rehabilitanta, itp.;
 2. Kolejnym ważnym aspektem jest tworzenie prawidłowych warunków edukacyjnych. Nauczyciel powinien dostosować metody i formy pracy z dzieckiem do jego możliwości, uwarunkowanych dysfunkcjami czy sytuacją społeczną. Wiąże się to na przykład z następującymi działaniami:

- dostosowaniem sposobu komunikowania się z uczniem
- zachowaniem właściwego dystansu
- wydłużeniem czasu pracy
- zmianą form aktywności
- dzieleniem materiału nauczania na mniejsze partie, zmniejszeniem liczby zadań do wykonania, zwiększeniem liczby ćwiczeń i powtórzeń materiału;
- częstym odwoływaniem się do konkretnego;
- stosowaniem metody pogłębienia – umożliwieniem poznawania wielozmysłowego;
- dostosowaniem liczby bodźców związanych z procesem nauczania
- zastosowaniem dodatkowych środków dydaktycznych i środków technicznych
- zapewnieniem dzieciom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi możliwości korzystania z nauki języków obcych na miarę jego potrzeb i możliwości;
- stosowaniem zróżnicowanych kart zadań do samodzielnego rozwiązania
- powtarzaniem reguł obowiązujących w grupie oraz jasnym wyznaczeniem granic i egzekwowaniem ich przestrzegania.

3. Dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi mogą potrzebować dodatkowego wsparcia, polegającego na udziale w specjalistycznych zajęciach :

- Korekcyjno - kompensacyjnych
- logopedycznych,
- socjoterapeutycznych,
- rewalidacyjnych i innych

4. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest organizowana i udzielana we współpracy:

- z rodzicami dzieci,
- z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi,
- z placówkami doskonalenia nauczycieli,
- z innymi przedszkolami i placówkami,
- z organizacjami pozarządowymi,
- z innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

5. Pomocą psychologiczno-pedagogiczną obejmuje się wszystkich uczniów lub wychowanków, którzy tej pomocy potrzebują – nie tylko tych, którzy posiadają orzeczenie lub opinię poradni psychologiczno - pedagogicznych. Przedszkole zobowiązane jest do indywidualizacji kształcenia oraz zapewnienia wsparcia wszystkim dzieciom lub wychowankom, stosownie do ich potrzeb. Katalog potrzeb, które są podstawą do objęcia ucznia lub wychowanka pomocą psychologiczno-pedagogiczną, jest katalogiem otwartym. Korzystanie z pomocy psychologiczno-pedagogicznej jest dobrowolne i nieodpłatne.

6. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana jest również w formie porad, konsultacji, warsztatów i szkoleń: rodzicom dzieci objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w zakresie:

- rozwiązywania problemów wychowawczych i dydaktycznych,
- rozwijania umiejętności wychowawczych,
- nauczycielom, wychowawcom, specjalistom.

7. Pomocy wychowankom udzielają nauczyciele oraz specjaliści zatrudnieni w przedszkolu.

Nauczyciele oraz wychowawcy udzielają pomocy:

- samodzielnie, w trakcie bieżącej pracy z wychowankiem,
- przez zintegrowane działania nauczycieli, wychowawców i specjalistów.

Pomoc może być udzielana w formie:

- zajęć rozwijających uzdolnienia dla dzieci szczególnie uzdolnionych – w grupach
- zajęć rozwijających umiejętność uczenia się, w celu podnoszenia efektywności uczenia się dzieci

Specjaliści zatrudnieni w przedszkolu, m.in.: psycholog, pedagog, logopeda, terapeuta pedagogiczny, czy inny terapeuta prowadzący zajęcia o charakterze terapeutycznym udzielają dzieciom pomocy w trakcie bieżącej pracy z dziećmi oraz w formie zajęć specjalistycznych:

- korekcyjno-kompensacyjnych dla dzieci z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi, w tym specyficznymi trudnościami w uczeniu się – w grupie liczącej do 5 uczestników;
- logopedycznych dla dzieci z deficytami kompetencji i zaburzeniami sprawności językowych w grupie liczącej do 4 uczestników;
- rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne dla dzieci przejawiających trudności w funkcjonowaniu społecznym – w grupie liczącej do 10 uczestników;
- innych zajęć, o charakterze terapeutycznym dla dzieci z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi mających problemy z funkcjonowaniem oraz z aktywnym i pełnym uczestnictwem w życiu przedszkola, – w grupie liczącej do 10 uczestników – jak np. terapia psychologiczna;

Rozdział XII

PRZEPISY KOŃCOWE

1. Procedury Standardów Ochrony Małoletnich wchodzi z życie z dniem jej ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników Publicznego Przedszkola nr 5 „Tęczowa Piątka” i rodziców, w szczególności poprzez wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla pracowników i w kąciku dla rodziców oraz na stronie internetowej przedszkola lub poprzez przesłanie jej tekstu drogą elektroniczną.

Opracowały - Kamila Janicka, Agnieszka Zimerman, Marta Michler